

236

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federalnym Rządem Federacyjnej Republiki Jugostawii o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji,

sporządzona w Belgradzie w dniu 3 września 1996 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 3 września 1996 r. została sporządzona w Belgradzie Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federalnym Rządem Federacyjnej Republiki Jugostawii o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federalnym Rządem Federacyjnej Republiki Jugostawii o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji****Preambuła**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Federalny Rząd Federacyjnej Republiki Jugostawii, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

dążąc do stworzenia korzystnych warunków dla zwiększenia współpracy gospodarczej między Umawiającymi się Stronami,

dążąc do stworzenia i utrzymania korzystnych warunków dla wzajemnych inwestycji,

przekonane, że popieranie i ochrona inwestycji przyczyni się do ożywienia przedsiębiorczości gospodarczej, a tym samym przyczyni się znacznie do rozwoju stosunków gospodarczych między Umawiającymi się Stronami,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1**Definicje**

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Określenie „inwestycja” oznacza wszelkie mienie zainwestowane przez inwestora jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zgodnie z ustawodawstwem i przepisami tej drugiej Strony, i obejmuje w szczególności, lecz nie wyłącznie:

- a) własność ruchomości i nieruchomości oraz wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak hipoteka, kupieckie prawo zatrzymania lub zastaw;
- b) akcje, udziały, obligacje, jak również inne papiery wartościowe spółki i wszelkie inne formy udziału w spółce;
- c) wierzytelności pieniężne lub wszelkie inne prawa wynikające z umowy, mające wartość ekonomiczną;
- d) prawa własności intelektualnej, takie jak prawa autorskie i inne prawa pokrewne, oraz prawa własno-

ści przemysłowej, takie jak patenty, licencje, projekty i wzory przemysłowe, znaki handlowe, jak również goodwill, tajemnica technologii produkcji i know-how;

- e) koncesje przyznane zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Umawiającej się Strony, na której terytorium inwestycja została dokonana, w tym koncesje na poszukiwanie, wydobywanie i eksploatację zasobów naturalnych.

Wszelka zmiana formy, w której mienie zostało zainwestowane, nie zmienia jej charakteru jako inwestycji.

2. Określenie „przychody” oznacza kwoty uzyskane z inwestycji i obejmuje w szczególności, lecz nie wyłącznie, zyski, zyski kapitałowe, dywidendy, odsetki, należności licencyjne, opłaty patentowe i licencyjne oraz inne podobne opłaty.

3. Określenie „inwestor” oznacza:

- a) osobę fizyczną posiadającą obywatelstwo jednej Umawiającej się Strony i dokonującą inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony;
- b) osobę prawną zarejestrowaną, utworzoną lub w inny sposób zorganizowaną zgodnie z ustawodawstwem i przepisami jednej Umawiającej się Strony, posiadającą siedzibę na terytorium danej Umawiającej się Strony i dokonującą inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

4. Określenie „terytorium” oznacza obszar określony granicami lądowymi, jak również obszar morski, dno morskie i jego podglebie poza morzem terytorialnym, nad którym każda Umawiająca się Strona sprawuje, zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami oraz prawem międzynarodowym, suwerenne prawa lub jurysdykcję.

Artykuł 2**Popieranie i ochrona inwestycji**

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać i stwarzać korzystne warunki dla inwestowania na jej terytorium przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i będzie dopuszczać takie inwestycje zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami.

2. Inwestycje dokonane przez inwestorów każdej Umawiającej się Strony będą miały przyznane uczciwe i równe traktowanie i będą korzystać z pełnej ochrony prawnej i bezpieczeństwa na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 3

Traktowanie narodowe i klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda Umawiająca się Strona będzie przyznawać na swoim terytorium inwestycjom drugiej Umawiającej się Strony traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie przyznaje ona inwestycjom dokonywanym przez jej własnych inwestorów lub inwestycjom dokonywanym przez inwestorów jakiegokolwiek państwa trzeciego, zależnie od tego, które jest bardziej korzystne.

2. Każda Umawiająca się Strona przyzna na swoim terytorium inwestorom drugiej Umawiającej się Strony, w zakresie zarządzania, utrzymania, korzystania, czerpania korzyści lub dysponowania ich inwestycjami, traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie przyznaje ona własnym inwestorom lub inwestorom jakiegokolwiek państwa, zależnie od tego, które jest bardziej korzystne.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 tego artykułu nie będą rozumiane jako zobowiązujące jedną Umawiającą się Stronę do przyznania inwestorom drugiej Umawiającej się Strony korzyści, preferencji lub przywileju, jakie pierwsza Umawiająca się Strona może przyznać inwestorom trzeciego państwa, ze względu na:

- a) jej członkostwo w unii celnej, strefie wolnego handlu, unii monetarnej lub ze względu na podobną międzynarodową umowę powołującą takie unie lub inne formy regionalnej współpracy, której jedna z Umawiających się Stron jest stroną lub do której może przystąpić;
- b) istniejącą lub przyszłą umowę lub porozumienie dotyczące całkowicie lub częściowo spraw podatkowych.

Artykuł 4

Odszkodowanie za straty

1. Inwestorzy jednej z Umawiających się Stron, których inwestycje poniosą straty na terytorium drugiej Umawiającej się Strony z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, stanu wyjątkowego, buntu, powstania lub zamieszek na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będą mieli przyznane przez tę drugą Umawiającą się Stronę, w zakresie przywrócenia, odszkodowania, zadośćuczynienia lub innego uregulowania, traktowanie nie mniej korzystne, niż ta druga Umawiająca się Strona przyznaje własnym inwestorom lub inwestorom jakiegokolwiek państwa trzeciego. Należne z tego tytułu płatności będą podlegały, bez zbędnej zwłoki, swobodnemu transferowi.

2. Nie naruszając postanowień ustępu 1 tego artykułu, inwestorzy jednej z Umawiających się Stron, którzy w wyniku sytuacji, o których mowa w tym ustępie, poniosą straty na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w wyniku:

a) rekwizycji ich mienia przez władze drugiej Umawiającej się Strony lub

b) zniszczenia ich mienia przez władze drugiej Umawiającej się Strony, które nie było spowodowane działaniami zbrojnymi lub nie było podyktowane koniecznością sytuacji,

uzyskają przywrócenie lub odszkodowanie. Należne z tego tytułu płatności będą dokonane bez zbędnej zwłoki i będą podlegały swobodnemu transferowi.

Artykuł 5

Wywłaszczenie

1. Inwestycje inwestorów Umawiającej się Strony nie mogą być znacjonalizowane, wywłaszczone lub poddane innym działaniom mającym skutek równoważny działaniom nacjonalizacyjnym lub wywłaszczeniowym (zwanym dalej „wywłaszczeniem”) na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, z wyjątkiem działań podjętych w interesie publicznym. Wywłaszczenie będzie dokonane zgodnie z właściwą procedurą prawną, w sposób niedyskryminacyjny i za stosownym odszkodowaniem, które będzie dokonane bez zbędnej zwłoki. Takie odszkodowanie będzie odpowiadać wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji, według stanu bezpośrednio przed wywłaszczeniem lub zanim decyzja o wywłaszczeniu stała się publicznie znana, zależnie od tego, co nastąpiło wcześniej, i będzie obejmować odsetki obliczone według zasady LIBOR do czasu zapłaty, będzie dokonane bez zbędnej zwłoki, trwającej nie dłużej niż 3 miesiące, i będzie podlegało swobodnemu transferowi.

2. Inwestor, którego inwestycje zostały wywłaszczone, będzie miał prawo zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, która dokonała wywłaszczenia, do niezwłocznego rozpatrzenia sprawy przez sądowy lub inny niezależny organ tej Umawiającej się Strony oraz do oszacowania jego inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi w tym artykule.

Artykuł 6

Transfery

1. Każda Umawiająca się Strona gwarantuje inwestorom drugiej Umawiającej się Strony, po zapłaceniu przez nich wszystkich podatkowych i innych finansowych zobowiązań, swobodny transfer płatności związanych z inwestycjami, obejmujących w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) kapitał i kwoty dodatkowe niezbędne do utrzymania lub rozszerzenia inwestycji;
- b) przychody;
- c) kwoty na spłatę pożyczek;
- d) wpływy ze sprzedaży lub likwidacji inwestycji;
- e) odszkodowania, zgodnie z artykułami 4 i 5 niniejszej umowy.

2. Transfer płatności, o których mowa w ustępie 1 tego artykułu, będzie dokonywany bez zbędnej zwłoki w walucie wymienialnej według oficjalnego kursu stosowanego w dniu transferu na terytorium Umawiającej się Strony, na którym inwestycja została dokonana.

Artykuł 7

Subrogacja

1. Jeżeli Umawiająca się Strona lub upoważniona przez nią agencja dokona płatności na rzecz własnego inwestora w ramach gwarancji wystawionej dla inwestycji dokonanej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to druga Umawiająca się Strona uzna:

- a) przejście na rzecz pierwszej Umawiającej się Strony lub upoważnionej przez nią agencji z mocy prawa lub w wyniku transakcji prawnej wszelkich praw i roszczeń subrogowanego inwestora, i
- b) że pierwsza Umawiająca się Strona jest uprawniona do sprawowania takich praw oraz do dochodzenia takich roszczeń na mocy subrogacji oraz do przejścia zobowiązań z tytułu danej inwestycji.

2. Tak przejęte prawa nie mogą przewyższać pierwotnych praw lub roszczeń inwestora.

3. Przejęcie praw i zobowiązań subrogowanego inwestora ma również zastosowanie do transferu płatności dokonywanych zgodnie z postanowieniami artykułu 6 niniejszej umowy.

Artykuł 8

Rozstrzygnięcie sporów między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji i stosowania niniejszej umowy będą rozstrzygane w miarę możliwości w drodze rokowań dyplomatycznych.

2. Jeżeli spór między Umawiającymi się Stronami nie może być rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od daty rozpoczęcia rokowań, to taki spór będzie na wniosek jednej z Umawiających się Stron przedłożony trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy, o którym mowa w ustępie 2 tego artykułu, będzie utworzony doraźnie dla każdej indywidualnej sprawy w sposób następujący: w ciągu trzech miesięcy po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania arbitrażowego każda Umawiająca się Strona mianuje po jednym arbitrze, a ci dwaj arbitrzy wybiorą w ciągu dwóch miesięcy trzeciego arbitra, obywatela państwa trzeciego, który po uprzedniej zgodzie Umawiających się Stron, będzie mianowany przewodniczącym trybunału arbitrażowego.

4. Jeżeli trybunał arbitrażowy nie będzie utworzony w terminach określonych w ustępie 3 tego artykułu, to każda z Umawiających się Stron może w braku innych uzgodnień poprosić Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie koniecznych nominacji. Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron lub z innych względów nie może spełnić wymienionej funkcji, to Wiceprzewodniczący będzie poproszony o dokonanie wymaganych nominacji. Jeżeli Wiceprzewodniczący jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron lub jeżeli również on nie może spełnić wymienionej funkcji, to wymaganych nominacji dokona najstarszy rangą sędzia Międzynarodowego Trybunału Sprawie-

liwości, który nie będzie obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

5. Trybunał arbitrażowy wyda decyzję w oparciu o postanowienia niniejszej umowy, jak również na podstawie powszechnie przyjętych zasad i norm prawa międzynarodowego. Trybunał arbitrażowy będzie podejmował decyzje większością głosów. Jego orzeczenia będą ostateczne i wiążące dla obu Umawiających się Stron. Trybunał określi własne zasady postępowania.

6. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty własnego arbitra oraz koszty swojego udziału w postępowaniu arbitrażowym. Koszty przewodniczącego i pozostałe koszty pokryją w równych częściach Umawiające się Strony.

Artykuł 9

Rozstrzygnięcie sporów między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony

1. Spory między inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną dotyczące zobowiązań tej drugiej Strony, wynikające z niniejszej umowy, będą rozstrzygane w miarę możliwości w drodze negocjacji.

2. Jeżeli spór, o którym mowa w ustępie 1 tego artykułu, nie może być rozstrzygnięty w drodze negocjacji w ciągu sześciu miesięcy, to każda ze stron sporu może przedłożyć spór do rozstrzygnięcia właściwemu sądowi Umawiającej się Strony, która jest stroną w sporze.

3. Zamiast odwoływania się do postanowień ustępu 2 tego artykułu, każda ze stron sporu może przedłożyć go do rozstrzygnięcia w drodze arbitrażu:

- a) trybunałowi ad hoc utworzonemu zgodnie z Regulaminem arbitrażowym Komisji Narodów Zjednoczonych do Spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (UNCITRAL) lub
- b) Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygnięcia Sporów Inwestycyjnych, w przypadku gdy obie Umawiające się Strony są stronami Konwencji w sprawie rozstrzygnięcia sporów inwestycyjnych między Państwami a obywatelami drugich państw, wyłożonej do podpisu w Waszyngtonie dnia 18 marca 1965 r. (Konwencja ICSID).

4. Orzeczenie jest ostateczne i wiążące obie strony sporu i podlega wykonaniu zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Umawiającej się Strony, na której terytorium inwestycja została dokonana.

Artykuł 10

Stosowanie innych przepisów

Jeżeli ustawodawstwo jednej z Umawiających się Stron lub istniejące obecnie albo zawarte w przyszłości między Umawiającymi się Stronami albo inne międzynarodowe umowy, których Umawiające się Strony są sygnatariuszami, zawierają postanowienia uprawniające inwestycje dokonane przez inwestorów drugiej

Umawiającej się Strony do traktowania bardziej korzystnego od przewidzianego w niniejszej umowie, to takie ustawodawstwo lub umowy będą miały pierwszeństwo w takiej mierze, w jakiej będą bardziej korzystne niż niniejsza umowa.

Artykuł 11

Konsultacje

Przedstawiciele Umawiających się Stron będą w razie konieczności odbywali konsultacje dotyczące stosowania niniejszej umowy. Takie konsultacje będą odbywały się na wniosek jednej z Umawiających się Stron, w czasie i w miejscu uzgodnionym w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 12

Stosowanie umowy

Postanowienia niniejszej umowy mają zastosowanie do inwestycji dokonanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony zarówno przed, jak i po wejściu w życie niniejszej umowy.

Artykuł 13

Wejście w życie, czas obowiązywania i wypowiedzenie

1. Niniejsza umowa podlega ratyfikacji i wchodzi w życie z dniem noty późniejszej, w której jedna Umawiająca się Strona poinformuje drugą Umawiającą się

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 18 listopada 1996 r.

Stronę, że jej wewnętrzna procedura prawna w zakresie wejścia w życie niniejszej umowy została spełniona.

2. Niniejsza umowa jest zawarta na okres dziesięciu (10) lat i będzie przedłużana automatycznie na następujące po sobie okresy pięcioletnie, jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie powiadomi drugiej Umawiającej się Strony co najmniej na dwanaście miesięcy przed datą jej wygaśnięcia o jej decyzji wypowiedzenia niniejszej umowy.

3. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wygaśnięcia niniejszej umowy postanowienia jej artykułów od 1 do 12 pozostają w mocy przez okres następujących dziesięciu lat, licząc od tej daty.

Na dowód czego, niżej podpisami, należycie upoważnieni przez ich właściwe Rządy, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w Belgradzie dnia 3 września 1996 r. w dwóch oryginałach, każdy w językach polskim, serbskim i angielskim, przy czym każdy tekst jest jednako autentyczny. W przypadku rozbieżności przy interpretacji tekst angielski jest rozstrzygający.

W imieniu
Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej:

D. Rosati

W imieniu
Federalnego Rządu
Federacyjnej Republiki
Jugostawii:

M. Milutinović

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

Minister Spraw Zagranicznych: *D. Rosati*